

Příloha k protokolu o SZZ č.:

Diplomant: **Dagmar Dušková**

Vysoká škola: **PF JU Č.Budějovice**

Aprobace: **HV, Čj - ZŠ**

Katedra: **pedagogiky a psychologie**

Recenzent diplomové práce:

Datum odevzdání posudku: **25.7.2008**

PhDr. Olga Jílková

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Název: Fonologické dovednosti v prevenci čtenářských obtíží.

Práce se zabývá aktuální a náročnou problematikou. Fonologické dovednosti, jejich poznávání a rozvíjení, představují značný problém a jsou významnou součástí prevence vznikajících čtenářských obtíží.

V teoretické části práce autorka uvádí některé vývojové charakteristiky dětí předškolního věku, zejména řečové projevy a otázky týkající se školní zralosti. Zdůrazňuje význam čtení a psaní jako základních dovedností nutných pro život ve společnosti, jejich základy jsou pokládány již v předškolním věku. Proto podrobněji rozvádí klíčové kompetence, které mají být realizovány v rámci předškolního vzdělávání. Blíže specifikuje i některé aspekty týkající se specifických poruch učení /dále SPU/.

Praktická část práce informuje o prováděném výzkumu – ten byl realizovaný ve skupině experimentální a kontrolní. Experimentální byla skupina 10 dětí v předškolním oddělení MŠ, která byla záměrně rozvíjena ve fonologických dovednostech a sledována i v I.ročníku ZŠ, kontrolní byla skupina dětí původně nerozvíjena v MŠ a sledovaná v I. ročníku ZŠ /také 10 dětí/. Obě skupiny byly postupně podrobeny posuzování některými adekvátními metodami /Raven, sluchová analýza, rozlišování, analýza a syntéza, test rizika poruch čtení a psaní, test počátečního čtení, zkouška čtení/. Zjištěné výsledky byly zpracovány – v tabulce a graficky do kruhových diagramů. Byla ověřována základní hypotéza, že děti x experimentální skupiny, se kterými bylo pracováno, dosahují větších přírůstků v testech fonologických dovedností a v počátečním čtení.

Stanovená hypotéza byla potvrzena, cvičené děti mají lepší výsledky v testech fonologických dovedností a následně ve zkoušce počátečního čtení.

Celkově je zřejmé, že v práci byly realizovány nastíněné cíle. Autorka postupovala podle intencí daných zadáním diplomové práce. Protože šlo o zopakování výzkumu prováděného před 17 lety, byly původní metodické postupy rigidně dodržovány. Přínosné bylo sledování dětí v určitých časových intervalech, a to zhruba v průběhu dvou let.

Přesto jednotlivé kapitoly práce působí poněkud nerovnoměrně, v teoretické části mohly být více rozpracovány otázky školní zralosti a některé další vývojové charakteristiky podmiňující čtenářský výkon /např. rozvoj rozumových operací/. Méně organické se jeví přílišné zdůrazňování kompetencí, ke kterým má vést předškolní vzdělávání /str. 18 – 25/, naopak dosti lakonické jsou údaje týkající se vztahu fonologie a čtenářství. Některé užívané pojmy jsou jen nahozeny, např. naučená bezmocnost, užitečné by bylo i upozornění na některé zkratky /např. IVP, str. 32/.

Praktické části by prospěl větší zřetel ke čtenáři práce, např. /str.37/ srozumitelnější vyjádření časových posloupností, někdy užívání odbornějších označení / např. kluci - str.37, pár procent - str. 57/, chybí podrobnější seznámení s prováděným fonologickým cvičením. Užitě literární prameny jsou adekvátní, zařazeny jsou čtyři přílohy.

Při obhajobě by se autorka mohla vyjádřit k uvedeným připomínkám. Vhodné by bylo

i podrobnější sdělení subjektivních zkušeností z práce s předškolními dětmi při rozvíjení sluchového rozlišování.

Práci doporučuji k obhajobě.

Návrh na klasifikaci diplomové práce:

velmi dobře

podpis recenzenta diplomové práce

V Českých Budějovicích dne 25. července 2008

Stupeň klasifikace	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
-----------------------	---------	-------------	-------	-----------